สิทธิทั่วไปของสตรีในอิสลาม

﴿حقوق المرأة العامة في الإسلام﴾

[ไทย – Thai – تايلاندي]

อับดุรเราะห์มาน บิน อับดุลกะรีม อัช-ชีหะฮฺ

แปลโดย : อิบนุรอมลี ยูนุส

ผู้ตรวจทาน : อัสรัน นิยมเดชา, ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสือฐานะของสตรีใต้ร่มเงาอิสลาม

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿حقوق المرأة العامة في الإسلام﴾

« باللغة التايلاندية »

عبدالرحمن بن عبدالكريم الشيحة

ترجمة: ابن رملي يونس

مراجعة: عصران إبراهيم ، صافي عثمان

المصدر: كتاب المرأة في ظل الإسلام

2010 - 1431

islamhouse.com

สิทธิทั่วไปของสตรีในอิสลาม

1- สตรีเหมือนกันกับบุรุษในด้านการปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ เธอถูกสั่งใช้ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับบุรุษภายใต้ข้อบังคับใช้ต่างๆ อย่างครบถ้วน เช่น การละหมาด การแจกจ่ายซะกาต (บริจาคทานบังคับ) การถือศีลอด การทำหัจญ์ เว้นแต่ที่อัลลอฮฺทรงยกเว้นบางสิ่งที่ได้บัญญัติไว้ เช่น การอนุญาตให้ไม่ต้องละหมาดหรือถือศีลอดในยามที่เธอมีประจำเดือน หรือ มีเลือดหลังคลอด แล้วเธอก็ต้องชดใช้มันเมื่อใดที่เธอพ้นช่วงดังกล่าวไป การปฏิบัติต่อเธอในลักษณะนี้ไม่มีจุดประสงค์อันใดนอกจากเพื่อเคารพและยอมรับสภาพร่างกาย และจิตใจของเธอในยามที่เธอมีประจำเดือนหรือหลังคลอดบุตรใหม่ๆ นั่นเอง

2- สตรีจะเท่าเทียมผู้ชายในด้านผลบุญ และการได้รับโทษในโลกนี้ และโลกหน้า อัลลอฮฺ สุบหานะฮุวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحاً مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ﴾ (النحل : ٩٧)

“ผู้ใดปฏิบัติความดีไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตาม โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ดังนั้นเราจะให้เขาดำรงชีวิตที่ดี และแน่นอนเราจะตอบแทนพวกเขาซึ่งรางวัลของพวกเขา ที่ดียิ่งกว่าที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้” [1]

3- สตรีและบุรุษมีความเท่าเทียมกันในฐานะของความเป็นมนุษย์ เธอไม่ใช่ที่มาแห่งความผิดและบาปกรรม เธอไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้ศาสนทูตอาดัมต้องถูกขับออกจากสวนสวรรค์ และเธอไม่ใช่เพศที่ต่ำต้อยกว่าเพศชายดังที่ผู้นับถือศาสนาอื่นกล่าวถึง อัลลอฮฺ สุบหานะฮุวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُواْ رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً كَثِيراً وَنِسَاء وَاتَّقُواْ اللهَ الَّذِي تَسَاءلُونَ بِهِ وَالأَرْحَامَ إِنَّ اللهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيباً﴾ (النساء : ١)

“มนุษยชาติทั้งหลาย ! จงยำเกรงพระเจ้าของพวกเจ้าที่ได้บังเกิดพวกเจ้ามาจากชีวิตหนึ่ง และได้ทรงบังเกิดจากชีวิตนั้นซึ่งคู่ครองของเขา และได้ทรงให้แพร่สะพัดไปจากทั้งสองนั้น ซึ่งบรรดาชาย และบรรดา

[1] อัน-นะหฺลุ ๙๗

หญิงอันมากมาย และจงยำเกรงอัลลอฮฺที่พวกเจ้าต่างขอกัน ด้วยพระองค์ และพึงรักษาเครือญาติ แท้จริงอัลลอฮฺทรงสอดส่องดูพวกเจ้าอยู่เสมอ” [2]

อัลลอฮฺทรงชี้แจงในโองการนี้ว่า พระองค์ได้ทรงสร้างมนุษย์มาในสองลักษณะด้วยกัน คือ เพศชาย และเพศหญิง ทั้งสองมาจากที่มาเดียวกัน ไม่แตกต่างกันด้านการกำเนิด และไม่แตกต่างกันด้านความเหมาะสม ด้วยเหตุนี้เองอิสลามจึงได้มายกเลิกทุกสิ่งที่ได้จารึกไว้ในระบบๆ ต่างที่กดขี่สิทธิของสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นระบบที่ถือว่าสตรีเปรียบเสมือนคนชั้นต่ำกว่าผู้ชาย ถึงขนาดห้ามเธอใช้สิทธิด้านมนุษยธรรม ท่านศาสนทูตมุฮัมมัด-ขอความสันติจงมีแด่ท่าน- กล่าวความว่า “**แท้จริงแล้วเหล่าสตรีคือ พี่น้องร่วมชีวิตกับบรรดาชาย**” [3]

4- สตรีพึงรักษาเกียรติ และศักดิ์ศรีของตนไว้ หากผู้ใดก็ตามที่ใส่ร้ายเธอ ล่วงเกินศักดิ์ศรีและเกียรติของเธอ ย่อมต้องได้รับการลงโทษ อัลลอฮฺ สุบหานะฮูวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاء فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَداً وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ (النور : ٤)

“และบรรดาผู้กล่าวโทษบรรดาหญิงบริสุทธิ์ แล้วพวกเขามิได้นำพยานสี่คนมา พวกเจ้าจงโบยพวกเขาแปดสิบที และพวกเจ้าอย่ารับการเป็นพยานของพวกเขาเป็นอันขาด ชนเหล่านั้นพวกเขาเป็นผู้ฝ่าฝืน” [4]

5- สตรีมีสิทธิในการรับมรดกเช่นเดียวกับบุรุษ อัลลอฮฺ สุบหานะฮูวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاء نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيباً مَّفْرُوضاً﴾ (النساء : ٧)

“สำหรับบรรดาชายนั้น มีส่วนได้รับจากสิ่งที่ผู้บังเกิดเกล้าทั้งสอง และบรรดาญาติที่ใกล้ชิดได้ทิ้งไว้ และสำหรับบรรดาหญิงนั้นก็มีส่วนได้รับจากสิ่งที่ผู้บังเกิดเกล้าทั้งสอง และบรรดาญาติที่ใกล้ชิดได้ทิ้งไว้ ซึ่งสิ่งนั้นจะน้อยหรือมากก็ตาม เป็นส่วนได้รับที่ถูกกำหนดอัตราส่วนไว้” [5]

---

[2] อัน-นิสาอ์ ๑

[3] สุนัน อบี ดาวูด ๑/๖๑ ลำดับที่ ๒๓๖

[4] อัน-นูรฺ ๔

[5] อัน-นิสาอ์ ๗

อิสลามให้สิทธิแก่เธอด้านมรดกหลังจากที่เธอถูกห้ามในยุคป่าเถื่อนสมัยก่อนอิสลามมาเนิ่นนาน ถึงขั้นเปรียบเทียบตัวเธอดังสิ่งของเครื่องใช้ที่แลกเปลี่ยนกันได้ อัลลอฮฺ สุบหานะฮูวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَرِثُواْ النِّسَاء كَرْهاً وَلاَ تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُواْ بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ﴾ (النساء : ١٩)

“ผู้ศรัทธาทั้งหลาย! ไม่อนุมัติแก่พวกเจ้าการที่พวกเจ้าจะเอาบรรดาหญิงเป็นมรดกด้วยการบังคับ และไม่อนุมัติเช่นเดียวกันการที่พวกเจ้าจะขัดขวางบรรดานางเพื่อพวกเจ้าจะเอาบางส่วนของสิ่งที่พวกเจ้าได้ให้แก่พวกนาง”[6]

ท่านอุมัรฺ บิน อัลค็อฏฏอบ - ขออัลลอฮฺทรงประทานความโปรดปรานแก่ท่านด้วยเถิด- กล่าวความว่า : “ฉันขอสาบานต่ออัลลอฮฺว่า เราเคยอยู่ในยุคญาฮิลียะฮฺ เราไม่เคยจัดเตรียมอะไรให้เธอเลย จนกระทั่งอัลลอฮฺทรงประทานโองการต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวเธอตามที่พระองค์ทรงประสงค์ และพระองค์ได้แบ่งสรรอะไรต่อมิอะไรแก่เธอ”

6- สตรีเหมือนกันกับบุรุษในด้านความชอบธรรมและความอิสระในการใช้จ่ายเงินทอง เช่น การซื้อขาย และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน โดยไม่ต้องมีใครมาสั่งเสียหรือกำหนดขอบเขตในการดำเนินงานด้านการเงินของเธอ ยกเว้นกรณีที่การดำเนินงานของเธอจะนำมาซึ่งความเสียหายแก่ตัวเธอเอง หรือเป็นเรื่องที่ขัดกับศาสนบัญญัติ อัลลอฮฺ สุบหานะฮูวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ أَنفِقُواْ مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ﴾ (البقرة : ٢٦٧)

“บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงบริจาคส่วนหนึ่งจากบรรดาสิ่งดี ๆ ของสิ่งที่พวกเจ้าได้แสวงหาไว้” [7]

และอัลลอฮฺ สุบหานะฮูวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً﴾ (الأحزاب : ٣٥)

[6] อัน-นิสาอ์ ๑๙

[7] อัลบะเกาะเราะฮฺ ๒๖๗

“และบรรดาผู้บริจาคทานชายและหญิง และหญิงบรรดาผู้ถือศีลอดชายและหญิง บรรดาผู้รักษาอวัยวะเพศของพวกเขาที่เป็นชายและหญิง บรรดาผู้รำลึกถึงอัลลอฮฺอย่างมากที่เป็นชายและหญิงนั้น อัลลอฮฺทรงเตรียมการให้อภัยและผลบุญอันใหญ่ไว้สำหรับพวกเขา” [8]

7- อิสลามถือว่าการเคารพและให้เกียรติสตรีเป็นเครื่องหมายแห่งบุคลิกภาพอันดีงาม และสมบูรณ์แบบ ท่านศาสนทูตมุฮัมมัด – ขอความสันติจงมีแด่ท่าน - กล่าวความว่า : **“ผู้ศรัทธาที่ความศรัทธาของเขาสมบูรณ์ยิ่งคือผู้ซึ่งมีจริยธรรมที่ดีงาม และผู้ที่ดีที่สุดในหมู่พวกท่านคือผู้ที่ทำดีที่สุดกับภรรยาของพวกเขา”** [9]

8- อิสลามใช้ให้บรรดาสตรีแสวงหาความรู้ และทำการเผยแพร่ความรู้ เสมือนกับที่ใช้บรรดาบุรุษ ท่านศาสนทูตมุฮัมมัด – ขอความสันติจงมีแด่ท่าน - กล่าวความว่า : **“การแสวงหาความรู้เป็นสิ่งที่บังคับใช้ให้กับมุสลิมทุกคน”** [10]

บรรดานักวิชาการอิสลามมีการลงมติอย่างเป็นเอกฉันท์ว่า คำว่ามุสลิมในวจนะท่านศาสนทูตข้างต้นมีความหมายที่ครอบคลุมทั้งชาย และหญิง

9- สตรีมีสิทธิเท่าเทียมกันกับบุรุษด้านการเลี้ยงดูบุตรให้พวกเขาเติบโตเป็นคนดีในสังคม อิสลามถือว่าการเลี้ยงดูบุตรสาว และอบรมสั่งสอนพร้อมทั้งเอาใจใส่เธอ เป็นสาเหตุประการหนึ่งของหนทางที่จะนำไปสู่สวนสวรรค์ และสตรีก็มีคุณลักษณะที่พิเศษเหนือกว่าบุรุษในด้านนี้ ท่านศาสนทูตมุฮัมมัด - ขอความสันติจงมีแด่ท่าน - กล่าวความว่า : **“ผู้ใดเลี้ยงดูลูกผู้หญิงสามคน แล้วเขาได้สั่งสอนพวกเธอเป็นอย่างดี และจัดการเรื่องการแต่งงานให้แก่เธอ และทำดีกับพวกเธอ แน่นอนผลตอบแทนสำหรับเขาคือสวรรค์”** [11]

10- สตรีมีสิทธิเท่าเทียมกันกับบุรุษด้านความรับผิดชอบในการพัฒนาสังคม ทั้งในด้านการชักชวนคนให้กระทำดี หรือ การห้ามปรามสิ่งชั่วร้ายในสังคม อัลลอฮฺ สุบหานะฮูวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاء بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللّهَ وَرَسُولَهُ أُوْلَـئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّهُ إِنَّ اللّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ (التوبة : ٧١)

---

[8] อัลอะหฺซาบ ๓๕

[9] เศาะฮีหฺ อิบนิ หิบบาน ๙/๔๘๓ ลำดับที่ ๔๑๗๖)

[10] สุนัน อิบนิ มาญะฮฺ ๑/๘๑ ลำดับที่ ๒๒๔

[11] สุนันอบีดาวูด ๔/๓๓๘ ลำดับที่ ๕๑๔๗

“และบรรดามุอ์มินชาย และบรรดามุอ์มินหญิงนั้น บางส่วนของพวกเขาต่างเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน ซึ่งพวกเขาจะใช้ให้ปฏิบัติในสิ่งที่ชอบและห้ามปรามในสิ่งที่ไม่ชอบ และพวกเขาจะดำรงไว้ซึ่งการละหมาดและจ่ายซะกาต และภักดีต่ออัลลอฮฺและศาสนทูตของพระองค์ ชนเหล่านี้แหละ อัลลอฮฺจะทรงเอ็นดูเมตตาแก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ” [12]

11- สตรีมีสิทธิขอความคุ้มครองเช่นเดียวกับบุรุษ อัลลอฮฺ สุบหานะฮูวะตะอาลา ตรัสในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلاَمَ اللهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَّ يَعْلَمُونَ﴾ (التوبة : ٦)

“และหากว่ามีคนใดในหมู่มุชริก (เหล่าผู้ตั้งภาคี) ได้ขอให้เจ้าคุ้มครอง ก็จงคุ้มครองเขาเถิด จนกว่าเขาจะได้ยินดำรัสของอัลลอฮฺ แล้วจงส่งเขายังที่ปลอดภัยของเขา นั่นก็เพราะว่าพวกเขาเป็นกลุ่มชนที่ไม่รู้” [13]

ท่านศาสนทูตมุฮัมมัด – ขอความสันติจงมีแด่ท่าน - กล่าวความว่า : **“หน้าที่ของเหล่ามุสลิมนั้นเป็นหนึ่งเดียวกัน คนที่มีฐานะต่ำสุดในจำนวนพวกเขาย่อมมีสิทธิในหน้าที่ส่วนนี้ได้เช่นกัน ดังนั้นถ้าใครทำลายสัญญามุสลิมด้วยกัน สำหรับเขาคือการถูกสาปแช่งจากอัลลอฮฺ และบรรดามลาอิกะฮฺของพระองค์ และจากมนุษย์ทุกคน พระองค์ไม่ทรงตอบรับการกลับตนและการไถ่ตัว(อุละมาอ์บางท่านอธิบายว่า คือการทำศาสนกิจที่บังคับและสุนัต)จากเขาอีก”** [14]

สิทธิที่ว่านี้ เป็นเรื่องชอบธรรมอย่างเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิง อุมมุ ฮานิอ์ บินติ อบีฏอลิบ กล่าวว่า **วันหนึ่งในปีแห่งการพิชิตนครมักกะฮฺฉันได้ไปหาท่านศาสนทูตมุฮัมมัด ฉันได้เจอท่านในขณะที่ท่านกำลังอาบน้ำอยู่ ซึ่งท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ กำลังกำบังท่านอยู่ แล้วฉันก็ให้สลามแก่ท่าน ท่านถามว่า “ใครหรือ ?” ฉันตอบว่า ฉันเอง อุมมุฮานิอ์ ลูกของอบีฏอลิบ ท่านเลยกล่าวว่า “ยินดีต้อนรับอุมมุฮานิอ์” หลังจากที่ท่านอาบน้ำเสร็จ ท่านได้ลุกขึ้นเพื่อทำการละหมาด ๘ ร็อกอะฮฺ ในขณะที่ท่านได้สวมใส่ผ้าเพียงชิ้นเดียวเพื่อปกปิดร่างของท่าน หลังจากที่ท่านละหมาดเสร็จ ฉันกล่าวว่า โอ้ท่านศาสนทูตมุฮัมมัด ลูกของแม่ฉัน (เป็นลูกของแม่ที่เกิดจากพ่ออื่น) ได้อ้างว่าเขาจะฆ่าชายคนหนึ่งซึ่งฉันได้คุ้มครองเขาอยู่ เขาคือชายคนหนึ่งเป็นลูกของฮุบัยเราะฮฺ ท่านศาสนทูตของอัลลอฮฺ - ขอความ**

---

[12] อัตเตาบะฮฺ ๗๑

[13] อัตเตาบะฮฺ ๖

[14] อัลบุคอรีย์ ๑/๑๔๑ ลำดับที่ ๓๕๐

สันติจงมีแด่ท่าน- กล่าวว่า "เราได้ให้ความคุ้มครองแด่คนที่เธอคุ้มครองเขา" อุมมุ ฮานิอ์ กล่าวว่า เวลานั้นคือตอนฎุหา (ช่วงสาย ๆ หลังตะวันขึ้น) [15]

และจงรับรู้ถึงฐานะของเธอในอิสลามเถิดว่า เธอมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้มุสลิมคุ้มครองใครก็ได้ที่เธอต้องการ ท่านศาสนทูตมุฮัมมัด - ขอความสันติจงมีแด่ท่าน- กล่าวความว่า : **"แท้จริงแล้วสตรีมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้มุสลิมคุ้มครองใครสักคนที่เธอต้องการได้"**

พึงทราบเถิดว่า มีบางเรื่องซึ่งเป็นสิ่งจำกัดเฉพาะผู้ชาย ไม่เกี่ยวกับสตรี แน่นอนอิสลามมอบให้ทั้งสองไม่เหมือนกัน เราจะคุยเรื่องนี้ในช่วงต่อไปในประเด็นที่เกี่ยวกับข้อสงสัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสตรี

เป็นเรื่องอันสมควรที่เราจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับฐานะความเป็นอยู่ของสตรีในยุคก่อนอิสลาม และอะไรจะเกิดขึ้นกับเธอหลังจากนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการชี้แจงเกี่ยวกับฐานะอันทรงเกียรติของเธอในอิสลามต่อไป

[15] เศาะฮีหฺ อัลบุคอรีย์ ๑/๑๔๑ ลำดับที่ ๑๕๗๙